

MÚSICA

Buhos inicia una gira per teatres amb un espectacle dirigit per Albert Pla

SOUND AND VISION

'Backyard', un retrat de la riquesa i la imaginació de l'escena musical a Islàndia

ECONOMIA

L'amenaça del comerç electrònic al tradicional en aquesta campanya de Nadal

MAGAZÍN

Divendres, 4 de desembre de 2020

**MARIA
MERCÈ
MARÇAL**

Poesia militant

REPORTATGE - UNIVERS LITERARI

MARIA MERCÈ MARÇAL, BRUIXA DE MOTS

Mas Florens, als afores d'Ivars d'Urgell, on es va traslladar a viure la família de M. Mercè Marçal

Maria Mercè Marçal l'any 1983

“Bruixa dels mots” la batejà Narcís Comadira en el poema que li dedicà arran del seu traspàs, i admirat li etzibava: “–i penso com t’ho fas, no sé com pots–, / volant de nit sobre els teulats d’Ivars, / mentre ens vigilen els teus ulls de quars: // en la tenebra dels escrits adversos, / la llum dura i perenne dels teus versos.”

Text: Llorenç Soldevila i Balart
Fotografia: Endrets.cat

Tot i que Marçal va néixer a la clínica L’Aliança, de Barcelona, sota el signe de l’escorpí i l’ascendent lleó, ella sempre es va considerar d’Ivars d’Urgell, malgrat que de petita es ventava de les arrels barcelonines. Els signes zodiacals i la pràctica del tarot foren sempre companys de viatge, d’aquest darrer en diria: “Una simbologia molt interessant que utilitzo com un altre amb qui parlar”. A Ivars, d’ençà de 1998, sota el signe del Drac, sota els de les tres M, la de la triple divisa..., una M metàl·lica de grans dimensions presideix la plaça enjardinada de davant del santuari de la Mare de Déu de l’Horta, on es tornen més diàfans els versos finals de *Terra natal*: “Retorno en tu, per tu, al vell jutjat / sense horari ni nom, fosa en la pell / dels teus camins / que em coneixen la pell, / closa en els ulls que ja gosen fitar / el teu esguard, com si tornés d’enlloc”.

A Ivars d’Urgell, la casa dels pares sempre va ser la terra d’arribada, el port d’acollida en els avatars que va viure. Tanmateix, el 1956, per necessitats laborals del pare, s’instal·len a la casa número 6 del carrer Ponent de Barbens, una casa de poble, de la cunyada Rita, a dos quilòmetres d’Ivars. De les golfes d’aquesta casa en sortirà el símbol poètic de la serp. La seva mare perquè no hi pugés l’avisava que li sortiria una serp i ella, un dia, la veié: “La veia, veia la serp com es despertava i, de l’esglai, arrencava a córrer fins a baix de tot”. La serp i les seves mudes esdevindrien una imatge recurrent en els versos, sobretot, de *Desglaç*: “La serp surt de la seva / tretzena muda / tremolosa i erecta. / Un llamp de pedra fòssil / de sobte massa viu. / Líquid esglai: desglaç”.

El Nadal de 1957 es traslladen al número 58 (actualment 48) d’Ivars. El 1963, pels estudis, entrà com a interna al col·legi del Cor de Maria, a Lleida,

d’aquells anys escriví: “Jo era una nena que duia potser amb massa seny els meus deu anys a l’esquena”. Poc després, el 64 o 65, els pares es traslladen a viure al mas Florens, a tres quilòmetres d’Ivars. El pare hi conreava les terres, tot i tenir una *casa barata* al número 6 del carrer Balmes, molt a vora l’ermita de l’Horta. Al mas, se situen els records de joventut de Marçal. El sentiment de pertinença al país li despertà mossèn Jordi Alsina, rector del veí poble de Seana, en el terme de Bellpuig, on Marçal trobà colla d’amics, així ho anotava al dietari: “No crec que ningú sàpiga fins a quin punt va ser important la figura de Mn. Ramon en la meua adolescència, sobretot en l’arrelament del meu sentit de país. Però no només en això”.

Abandonà Lleida i Ivars per estudiar Clàssiques a la Universitat de Barcelona. Els dos primers cursos els va viure interna al col·legi Major Santa Eulàlia. A la universitat, el curs 69-70, Marçal hi va conèixer Ramon Pinyol i Balasch: “Recordo que el primer dia que el vaig veure, a la classe de grec, ell traduïa directament al català, cosa que em va sorprendre moltíssim, perquè a mi ni tan sols no m’havia passat pel cap que es pogués fer”. Feren pinya amb altres joves poetes al pati de Lletres, vora l’estany, i tot plegat quallà en la iniciativa dels Llibres del Mall. Marçal hi publicà el seu primer llibre *Cau de llunes*, en què hi havien poemes inspirats de les traduccions de poetes clàssics grecs que havien de formar part d’un llibre que no va editar-se. Comptà com a prefaci amb una sextina escrita especialment per Joan Brossa i el llibre s’obria amb la *Divisa* que tan popular s’ha fet sobre la poeta: “A l’atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona, / de classe baixa i nació oprimida. / I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel”. De fet, un deute admirat a Tales de Milet, a Plató i a la

Tomba al cementiri d'Ivars

Façana de la casa familiar al carrer Balmes d'Ivars d'Urgell

Monument dedicat al seu poble natal

tradició
j u e v a
que també
agraïen a la
Fortuna o al Déu
bíblic les tres causes
primeres de ser.

Tres anys després es casaren. Primer viuran a un pis de la tieta a Horta i després, amb feina a l'institut de Sant Boi del Llobregat, s'hi traslladarà a viure amb Ramon Pinyol i Balasch, uns dels mallaires en cap, en un pis d'un barri obrer. La unió durà poc, de seguida vingué la vida autònoma, formant part de l'executiva del PSAN, presentant-se per a la llista del BEAN a la demarcació de Lleida; la inclusió en els Nacionalistes d'Esquerrers després de l'escissió del primer... La seva militància pel feminisme la dugué a la lluita en molts fronts i dedicà el poema *Vuit de març* a les dones en lluita que s'iniciava amb una mena de proclama, de bandera rebel: "Amb totes dues mans / alçades a la lluna, / obrim una finestra / en aquest cel tancat".

Al llarg dels anys ocupà diferents nous habitatges a Barcelona amb estades més o menys llargues a Ivars. Sempre en cases d'amics i familiars fins que el 1981 es decidí a anar viure en un colomar dalt del terrat de l'edifici del xamfrà Diputació-Aribau, a la banda de mar; decidí arreglar-se'l per viure amb l'arribada de l'Heura, de la qual havia quedat embarrassada d'un polític casat: "No és que [avortar] fos una idea, sinó que se suposava que era el que havia

de fer: jo estava sola, l'altre estava casat...". De la decisió de no avortar en sorgí el sonet *Ruda*, planta avortiva: "Perquè vens de l'estrall atàvic i t'esqueres, / heura sense camí, pels replecs del meu fat. / Perquè ets un bleix de lluna sotmesa a les banderes / d'un déu per endavant vencedor del combat. // I alçaré cor i vi perquè la vida guanyi: / el meu amor serà la ruda que t'escanyi". El llibre *Sal oberta* va ser dedicat a l'Heura amb versos tan contundentment rebels com: "M'han fet un ventre altiu que gosa navegar / en aigües de ningú contra la llei corrent" o "Sí, he desat la ruda i el reclam / que obria portes als cavalls de l'ordre". I a la primera part del recull *Festanyal de l'Aigua*, s'hi apleguen els sonets que al·ludeixen a altres relacions amoroses i constitueixen les mostres més vitals i sensuals de la poeta que concebia el sexe com la comunió, "una unitat entre fer l'amor i tot un seguit de coses: dansar, fruit d'un paisatge, banyar-se en una platja o escriure". A més conté una altra de les seves divises: "Sal oberta a la nafra: que no es tanqui! / Sal que m'embranqui, en temps d'hora batuda, / pel gorg lunar on tota cosa muda!".

L'últim do de pit literari fou la publicació de la novel·la *La passió segons Renée Vivien*, seguint les petjades de la poeta parnassiana de la *belle époque* en una clara reivindicació del lesbianisme i amb

una prosa amarada de transcendència lírica. A la fi, el 1996, amb la parella, troben casa pròpia, en un pis ampli i lluminós del número 11 del passeig de Sant Joan. Allí hi passarà els dos darrers anys de vida. Allí enllestí el darrer lliurament poètic, *Desglaç*, en què fa com una mena de revisió biogràfica i hi destaca la desafecció envers el pare que venia de la primera joventut: "Pare per què no m'abandones / d'un cop i deixes el cel buit / d'aquest desert de tu que dreça una ombra / llarga, afuada com un xifrer?" O l'amor per Fina Birulés, explícit en la dedicatòria: "Còmplice d'un contraban de llum". O l'assumpció del càncer: "La t'ha fet escac i mat sense retop. / I de retop a mi, des del fons del mirall / que se m'encara, clos: no hi val amagatall. / Em sé arrapats al coll els tentacles del pop". La malaltia se l'endugué poc després, no abans de deixar-nos un esfereïdor testimoni del dietari on anotà el dia a dia de cara a la Desconeguda: "El cap ple de forats, de porus immensos per on em travessen milers de fusades enlluernadores. Gran xuclador gegant. Desconcentració. Tristesia".

A Sabadell, durant uns anys, al número 19 del carrer Blasco de Garay hi hagué la seu de la Fundació M. M. Marçal, organitzada per la seva parella dels darrers temps, Fina Birulés, i l'Heura, i s'hi preservaren els papers, llibres i originals de l'escriptora, que diàfanament declarava: "La poesia ha estat el meu esquelet intern, la meua manera de dir-me a mi mateixa, d'ordenar provisionalment amb la paraula el caos que l'imprevist desencadena... Com el mirall on es reconeix, unificada i dotada de sentit, per un instant, la vivència fragmentària i sense forma. També, potser, com una segona memòria". Avui el llegat es preserva a la Biblioteca Nacional de Catalunya.

El petit cementiri d'Ivars acull per a la posteritat el record de vianant de la poeta. En una ala porticada del fons hi ha els nínxols de la filera 28. En un vidre que el tanca hi ha transcrita la divisa de *Bruixa de dol*: "Emmarco en quatre fustes / un pany de cel i el penjo a la paret. / Jo tinc un nom / i amb guix l'escriu a sota".

La seva militància pel feminisme la dugué a la lluita en molts fronts i dedicà el poema 'Vuit de març' a les dones en lluita

OPINIÓ

Francisco Castro

DES DEL DRON

Dos-cents anys a l'ombra de Karl

El passat 28 de novembre es van complir 200 anys del naixement de Friedrich Engels. A la gran majoria no els dirà res aquest nom, com passa gairebé sempre que un es posa a l'ombra d'un arbre molt gran, al final tu creixes poc i ningú et veu. Va passar a tots els que foren ciclistes en l'època d'Induráin. Ja no dic res de l'època de Maradona o Messi. Ja pots ser un *bitxo* fenomen que ningú es recordarà de tu. Llei de vida. O si més no, llei injusta de vida. Que ho preguntin a Pete Best (ho sé: no en tenen ni idea; va ser el primer bateria dels Beatles. Crec que la meua teoria ha quedat confirmada).

Engels, tot i que a la gran majoria no els sona de res, va ser la cara B de Karl Marx. La majoria de les grans obres del materialisme històric, que és el nom tècnic per fer referència al marxisme, les van escriure entre tots dos. Marx i Engels són a la filosofia el que són Casado i Abascal a la dreta espanyola, salvant les distàncies, és clar: un i la mateixa cosa. Però fixin-se en el que acabo d'escriure: el marxisme. No diem "l'engelsisme", que fins i tot sembla més difícil de pronunciar. Diem "el marxisme". I ha de ser així perquè la ment més pensant (no la pensant sinó la més pensant) era Karl. Però Marx no feia res, o gairebé res, sense Karl, i era

el responsable, per tant, de portar els textos de Marx preparats a la impremta per tal que es poguessin publicar els llibres marxistes.

Ara que ser marxista (engelsista, engelsià, engelsiòleg... qui sap com es deu dir això) no està de moda, que fins i tot hi ha qui es permet el luxe de declarar aquesta filosofia (fonamentalment abans que una doctrina política és una filosofia) superada, convé recordar que, essencialment, el pensament d'Engels i Marx és una proposta d'alliberament

El pensament d'Engels i Marx és una proposta d'alliberament popular

popular, una manera de donar armes teòriques i pràctiques a la gent (així en diem avui, "la gent", ells en deien "proletariat") per tal que superin el moment històric en què es troben (d'explotació, d'alienació, d'esclavitud) per passar a una nova fase d'igualtat entre totes les persones que viuen en una època històrica (ells dirien "en un determinat mode de producció").

I ara resulta que llegeixo el paràgraf que acabo d'escriure i em sembla, lle-

gint-lo a poc a poc, que no està per a res passat de moda aquest plantejament. Perquè parlem dels pobles i el seu dret a ser lliures, del dret de la gent a fer-se càrrec del poder. I em venen ganes de fer una anàlisi de la realitat catalana dels últims anys en clau marxista. Perquè aquí hi ha hagut una lluita entre dos grups antagònics: l'Estat espanyol, que vol mantenir un *status quo*, i el poble català, que té altres interessos. En la lluita entre els dos grups es genera una dialèctica i una tensió que ens hauria de dur a un altre lloc. Marx i Engels parlarien de revolució. Nosaltres, més humils, parlem de referèndum, de dret a decidir, de democràcia. Els marxistes dirien que hem de preparar la Dictadura del Proletariat. Nosaltres, analitzant la realitat en aquesta clau, diem: solucions democràtiques per a un problema que és només polític. En clau marxista, la violència (policia i jurídica) de l'Estat contra la pacífica reivindicació d'un referèndum és un acte d'alienació i explotació. Així doncs, els que parlen de continuar endavant, de no aparcar el conflicte, continuar lluitant per tal que algun dia se solucionin, estarien en possessió de la lògica històrica necessària per avançar. No ho dic jo. Ho deia, també, quan Karl el deixava, el bo de Friedrich Engels.

Eduard Roure

BADLANDS

Una decadència

Encara recordo aquella bonica menció de Catalunya con un oasi, on semblava que la gent, tan culta, desvetllada i feliç, treia un cos i mig d'avantatge, pel que feia a civilitat a les espanyes convulses, crispades i carpetovetòniques. L'avançada d'Europa, com ens agradava pensar. Van haver d'irrompre diverses coses per desmuntar el mite i evidenciar les vergonyes latents: la crisi econòmica, la caiguda d'un miratge pujolista que deixava al descobert la brutícia moral de tota una xarxa clientelar, el desengany galopant d'un tripartit que no va poder o no va voler plantar cara al company socialista en la seva complicitat amb la involució espanyolista, després d'haver-nos promès un nou Estatut inviolable. Vam aprendre la lliçó de la volada curta, de la nostra pròpia mediocritat. Des de la retallada de l'Estatut hem tingut alguns cops de geni, com l'aposta pel procés sobiranista (mercès a l'empenta de la base que va saber passar per damunt d'un president convergent i dubitatiu), o dels pretèrits esclats de professionalitat dels Mossos, amb el major Trapero al

capdavant, en els tristos dies dels atemptats del 2017 o l'històric 1 d'octubre.

Després, un desert moral, una sagnia que deixà anèmiques l'èpica, la lírica i el mite. No vam tenir els líders que corresponia per fer navegar la nau amb convicció i intel·ligència o astúcia i valentia. Si el líder no està fet de la fusta necessària, es lliura a la improvisació, i les empreses grans no entenen, de peda-

Si el líder no està fet de la fusta necessària, es lliura a la improvisació

ços i sortides per la tangent. No sé fins a quin extrem ho va intentar Puigdemont abans d'haver d'exiliar-se. No sé fins a on va atènyer la intel·ligència de Torra per tibar la corda i plantar-se abans que l'inhabilitessin. Encara no entenc les intencions o les tàctiques de Junqueras, tancat a la presó, ni els encàrrecs als seus despistats companys de partit, que

es dediquen a negociar a Madrid ves a veure què.

No sé qui és ara el president de la Generalitat perquè no surt per enlloc a anunciar, proclamar o, com a mínim, aclarir res. Mentrestant, assistim a la confusió explícita d'una consellera de Salut que sembla seriosament superada en les seves divagacions, una web probablement gestionada per incompetents seleccionats a dit que deixen els autònoms en la més absoluta desamparança, i uns desaprensus que, tot captant prou bé la manca de respecte que s'ha guanyat la nostra principal i història institució de govern, es dediquen a empastifar-ne la façana amb pintura roja, mentre els Mossos que ens van treure del cul-de-sac i la por de fa tres anys ara ni hi són ni se'ls espera. Si això no és la viva imatge de la decadència, potser sí que baixi Aquell i s'ho miri. Perquè aquest és l'eloqüent correlat per entendre-ho: atemptat contra uns símbols als quals s'ha perdut el respecte, i una gernació d'empleats i ciutadans que abaixen el cap i consenten.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Tornar a casa per Nadal

Les reunificacions nadalenques, les celebracions en grups familiars amplis, tenen una forta tradició en la nostra cultura. Són un hàbit sòlidament adquirit. L'entorn de Nadal significa comerç a gran escala i és també replegament i sociabilitat. L'esperit nadalenc, bona part del qual ha estat impulsat, fomentat i relatat per estratègies publicitàries, ja fa temps que ha quedat sòlidament incorporat a la nostra manera d'entendre la vida i al com ens relacionem i interaccionem en l'àmbit familiar, entès aquest concepte de grup en un sentit ampli. Tot ha adquirit i està carregat de components emocionals molt poderosos. Que les dinàmiques habituals en aquestes festes puguin estar condicionades per les mesures contra la pandèmia genera preocupació i unes certes dosis de desassossec a una bona part de la societat. Els governs saben que relaxar les precaucions i els aïllaments al voltant d'aquestes dates pot significar un empitjorament notori en la dinàmica de contagis, que a començaments d'any ho pagarem. Però saben també les autoritats polítiques que prendre mesures restrictives resultarà molt impopular, perquè ara i aquí es discuteix tot es tingui o no coneixement per fer-ho. En el món digitalitzat, més que mai, la ignorància s'ha tornat molt atrevida. Hi ha, però, també l'impacte econòmic que té obrir la mànega de les restriccions o bé mantenir-les.

Per al sector comercial la campanya nadalenca és sempre crucial i limitar la seva activitat ara després de vuit mesos de penúries pot resultar per a molts letal, el seu tancament definitiu. El debat entre si cal prioritzar l'economia o bé la salut està servit.

Aquesta dicotomia és en realitat falsa, una manera de simplificar i escapar de la complexitat de la situació, de les dosis de vacil·lació inherents a les actuals circumstàncies i dels desconeixements profunds que encara hi ha sobre tota aquesta qüestió. No hi ha economia sense salut. Els països amb efectes econòmics menors de la pandèmia són aquells que o bé han minimitzat els contagis o els que han adoptat mesures més contundents al respecte. No hi haurà dinàmica comercial i econòmica sòlida si la situació sanitària resulta descontrolada o molt fràgil. Això ho saben els responsables polítics, del color que siguin, el problema és que han apostat per polititzar la incertesa i polaritzar la societat fent-los prendre posicionaments que sovint poc tenen a veure amb la ciència i el coneixement. S'han abonat dreces mentals que porten a dualitats inexistents i a posicionaments extrems: tests a les farmàcies, sí o no? Tests d'antígens o PCR? Confinaments perimetrals, sí o no? Toc de queda o llibertat de moviments? Restriccions de grups, sí o no? Limitacions a l'hostaleria o obertura de bars i

restaurants? Salvar el Nadal, o no? En realitat, res és bo o dolent per naturalesa, depèn de la situació i, especialment, dels matisos. Però tot serveix ara per estimular políticament la confrontació de posicions antagòniques.

Els falsos dilemes que es plantegen en relació amb la Covid-19 des de la política no fan sinó polaritzar i confondre, alhora que fer dir al coneixement i la ciència allò que no diuen. Cada gir en el camí de la pandèmia, cada mesura, provoquen un debat enconat, una discussió final on es busca i predomina l'adscripció partidària però, sobretot, la falta de prudència, el desconeixement i la derrota de l'adversari. Tot s'ha convertit en terreny de joc pel conflicte, tot ens va bé per fer una exhibició de tribalisme. L'efecte immediat és que al crear confusió sobre la lògica de les mesures el que es provoca és el debilitament del seu compliment, ja que una part de la societat les percep com a incongruents o injustes. I no som enlloc. La confrontació de posicions, segurament protagonitzat per indocumentats, que ens espera sobre les vacunes serà especialment sorollosa i virulenta. Un àmbit aquest molt abonant per desplegar tota mena de teories conspiratives i perquè el protagonitzin els molts il·luminats que campen pel món de la medicina i de les veritats alternatives. Si hi ha un àmbit on resulta especialment perillós de frivolitzar, aquest és el de la salut.

Susanna Barquin

DE ROSSEGONS

Sense traductor

A finals del segle XIX, l'aparició de les agències de notícies i les comunicacions poc fiables van propiciar que s'estandarditzés un estil de redacció periodística que ha perdurat durant tants anys que encara és vigent. Si ens imaginem un corresponsal de guerra que ha d'enviar als diaris una crònica del que passa a primera línia, hauríem de pensar en un telègraf o un teletip que ha de transmetre mentre la guerra continua. El corresponsal ha de ser concís, i ha de donar prioritats al més important: què, qui, quan, per què i com. Les dades principals s'hauran de transmetre abans de res, no sigui que es talli la comunicació i a l'altra banda es quedin a mitges.

Aquesta fórmula es va traslladar a la redacció dels diaris, i per això l'estructura tradicional de les notícies comença amb un titular, segueix l'entradeta i llavors el cos de la notícia, que ha de resumir els fets en el primer paràgraf. La major part dels mitjans de comunicació,

a més, recullen en el llibre d'estil que els paràgrafs han de ser curts, i que cal dividir la informació en diferents capes, de menys a més profunditat, perquè el lector decideixi si segueix o no amb la lectura. Les oracions subordinades no estan vetades, però es dona prioritats al punt, és a dir, és millor escriure dues frases que una subordinada.

La redacció periodística ha contribuït d'aquesta manera a fer accessible la informació i també a incrementar l'autestima de les persones, que podien entendre situacions complexes explicades d'una manera senzilla. Els novel·listes utilitzen també diverses estructures de redacció. La més comuna, o la més coneguda, és la dels tres trams: plantejament, nus i desenllaç. En aquest cas, però, l'estil és personal, i no necessàriament accessible a qualsevol tipus de públic. No obstant, grans escriptors universals han sabut arribar a públics cultivats i no cultivats, i justament això

els ha fet més grans.

Els juristes, en canvi, mantenen una obcecada tradició obscura en la redacció de textos. Tant, que les 100 Regles de Brasília –document elaborat el 2008 en la Cimera Judicial Iberoamericana sobre l'accés a la justícia de persones amb vulnerabilitat– recullen alguna estirada d'orelles sobre l'estil de redacció. La regla 58 és ben clara: tota persona en condició de vulnerabilitat té el dret a entendre i a ser entesa. Segueixen les regles amb els advertiments que s'usaran termes i estructures gramaticals simples i comprensibles.

Jo demanaria que a la propera revisió de les 100 de Brasília s'eliminés la referència a les persones vulnerables i facilitessin la comprensió a la resta de la humanitat, als que no som capaços d'entendre un contracte, una llei, un decret, o una directiva sense una traducció al costat. Al final, els juristes aprendrien a escriure.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

El poder a través de Quintà

Alfons Quintà era un nen que acompanyava el seu pare quan aquest feia de xofer de Josep Pla. Va conèixer gent important del món polític i financer. I tot s'ho va guardar. Per bé i per mal. Tot i que no estava clar quina seria la seva professió, va triar el periodisme precisament per aquest coneixement que altres no havien *mamat* com ell. Quintà és el protagonista del llibre *El fill del xofer*, que ha escrit el filòleg i escriptor Jordi Amat. Ho és ell però també ho és tot el seu entorn, que va des de l'inici de la transició fins al moment de la seva mort. Un fet gens indiferent. Quintà va matar la seva dona i es va suïcidar l'any 2016. I és aquest fet el que fa indagar a Amat en un personatge que descriu com "un psicòpata". El lector es troba davant un personatge inclassificable, amb un odi cap al seu pare important i l'anhel constant de venjança o de càstig cap a qui l'ha menystingut. Però alhora, al lector també se li fa present com de bruts són els interessos tant a la política catalana com a l'espanyola i porta a adonar-se –juntament amb altres fets que darrerament suren– com s'ha sostingut el règim del 1978. Tot plegat deixa un regust amarg d'un llibre, però, que certament es llegeix com una novel·la esperant què aporta de nou el següent capítol.

Alfons Quintà va ser el primer periodista a destacar el cas Banca Catalana, va ser –tot i aquest desafiament cap a Jordi Pujol, el president que més anys

ha estat a la Generalitat– el primer director de TV3, el també primer director d'*El Observador*, projecte de diari fallit impulsat per Lluís Prenafeta, aleshores mà dreta del president Pujol.

Als darrers anys també va ser el primer a destapar males pràctiques en el món sanitari –cas Innova de Reus– i va arremetre contra el procés. "Era

un bon periodista, però una mala persona", diu Amat. El

també periodista Ryszard Kapuscinski, una icona entre la professió, deia però que "per ser bon periodista s'ha de ser bona persona". No era, doncs, el cas de Quintà, perquè era la persona, la seva manera de ser, la que manava sobre la feina periodística. El cert és que el personatge fa feredat i costa entendre que ningú li parés els peus en el seu moment. També és cert que, pel que explica el llibre, feia pagar d'una manera o altra a qui el deixava sol o l'apartava. Qui ho va patir amb la mort va ser la seva dona.

La història, doncs, és horrorosa però també mostra com ha funcionat el país –un i l'altre– i és decebedor. Amat va estar dos anys documentant-se per a un volum arriscat i ambiciós que fa preguntar-se si aquesta història d'un persona tan concreta hauria sortit mai a la llum si ell no hagués assassinat la seva dona i s'hagués matat. Ho sabríem tot? Ho sabem tot?

EL FILL DEL XOFER

Autor: Jordi Amat

Editorial: Edicions 62

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàgines: 261

Joan Cuscó

Escriure per viure

Una volta més, la qualitat literària de l'obra de Sebastià Perelló ens atrapa. Per la llengua, el tema, el tempo, la ironia, el sarcasme, la força dramàtica, les metàfores... *La mar rodona* és una obra que gira al voltant de tres nusos temporals en què la vida explota i se'ns fa present i radical. Tres moments que Perelló aprofita per fer-nos reflexionar sobre allò que som i sobre la importància de la memòria i de la identitat. Els dos primers capítols tenen començaments potents i el darrer destaca, sobretot, per la llarga cadència que, seguint l'exemple de les sonates de Beethoven, converteix el final en una nova intriga. De fet, una bona obra no pot acabar de qualsevol manera: necessita un final dens, atractiu i fascinator. Una

bona cadència i no una simple coda de pasdoble. I *La mar rodona* la té.

Els humans vivim dins la peixera o *mar rodona*. Dins i la mentida, l'oblit i la memòria. En la intempèrie. En una intempèrie que a la primera part es plasma en un secret que ningú no ha llegit, en la segona es vehicula a través d'una farsa coral i en la tercera es plasma en una fugida endavant. Sempre, doncs, hi ha un secret que palpita. Un misteri, unes pors i unes incerteses que s'oculten de mane-

ra diversa. Cada capítol és un moment important i mostra les actituds humanes amb cruïda. Mostra la insignificança d'allò que som i d'allò que pretenem ser (i aparentar). La nostra incapacitat per ser plenament humans. Les vergonyes de la vida, la deixadesa i el deseixir-se davant el compromís.

Els tres moments són la recerca de la vida oculta rere les anècdotes i la quotidianitat. D'una vida que a poc a poc i gràcies a un llenguatge ric en metàfores, imatges i idees va despellant-nos fins arribar als dos darrers personatges que surten a la novel·la: als dos companys del guardamobles silenciosos..., perquè en aquesta societat líquida que tant ens apasiona "fluctuar és aprendre a viure en la indeterminació, estar indecís entre les resolucions que no prendràs mai".

El retrat de la vida que planteja Perelló, amb el rerefons de la història contemporània (des de la guerra del 1936 i la dictadura feixista fins al *boom* del turisme de parc temàtic que la Covid-19 ha desemmascarat), és una visió lúcida i inquietant (del nostre país i de cadascú de nosaltres). I és que davant el capitalisme financer i el capitalisme del deute desbocats en què vivim, cada dia és més clar que "ja no som un lloc, som un repertori". Que la identitat s'esqueixa i la vida es retorça fins a convertir-nos en contorsionistes de la pròpia memòria. Perquè "la vida contemporània és una escenografia turística que determinava tota la nostra del món", diu un dels personatges.

Més que mai necessitem novel·les com aquesta. Obres contundents, bones i en què fons i forma encaixen amb precisió. Que mostren la força i la validesa de la literatura.

LA MAR RODONA

Autor: Sebastià Perelló

Editorial: Club Editor

Any d'edició: Barcelona, 2020

Nombre de pàgines: 302

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

149

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

LÈXIC

Parlem de bolets. La llenega

Un altre dels bolets de tardor que aixeca passions entre els boletaires i els cuiners és la **llenega**. Amb aquest mot ens referim a una gran varietat de bolets del gènere *Hygrophorus*, que es caracteritzen per tenir el barret i el peu viscosos, per aquest motiu a alguns no els agraden gens. La llenega es ven fresca, difícilment la trobareu en conserva i és ideal per a guisats i estofats.

Normalment quan parlem de llenegues ens referim a la **llenega negra** o **llenega vera** *Hygrophorus latitabundus*, és massissa, de barret fosc entre gris i marró i peu blanquinós sovint inflat. Tant el peu com el barret estan recoberts per mucositat, per això normalment no es corquen. Viu en els boscos de pins de sòls calcaris de la terra baixa i la muntanya

mitjana. No la busqueu al Montseny ni a l'Alt Pirineu. Sol trobar-se formant grups més o menys nombrosos que neixen en el mateix indret cada any. Aquestes superfícies de bosc es coneixen amb el nom de **llenegueres** i són un petit tresor secret de cada boletaire.

Segons Joan Coromines el nom de llenega ve del verb antic **llenegar**, tot i que ara usem més sovint **esllenegar-se** o **esllenegar**, que volen dir relliscar, esmunyir-se (agafeu-ne alguna i ho entendreu). A partir d'aquí trobem molts derivats: lleneguera, llenegaire, llenegadís, llenegable o esllenegable, llenegall, llenegada o esllenegada, llenegador, esllenegament, llenegós o esllenegós, lleneguívols, i per creuament amb esllanguir-se podem sentir també esllengar-se. És a dir, que això de les

relliscades dona per molt des de fa segles.

Tot i que la forma més estesa és llenega, per la seva mucositat també és coneguda com a **mocosa** al Vallès, la Seu d'Urgell, Andorra, el Solsonès, la Segarra, Cardona, la Conca de Barberà, el Penedès i el Camp de Tarragona; o també **caramel·losa** o **carmellosa**, i fins i tot **pegalosa**. Al Ripollès i a Osona també la coneixem com a **bromosa**.

I ara, si heu tornat a casa sense esllenegar-vos, i teniu unes quantes llenegues al cistell, només us queda decidir si les fareu amb botifarra, amb estofat de vedella, peu o morro de porc, conill, arròs... o potser us decanteu per mar i muntanya?

Què us semblaria un pastís de llenegues amb escamarlans?

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

An Anniversary for Everything!

Well, I've heard it all now. Did you know that the 19th November is the World's Toilet Day? Yes! Well, it **caught me off guard**. I had to ask if I had heard correctly but, joking aside, it's actually a serious problem. I don't suppose you've ever stopped to wonder what it would be like to live without proper sanitation, yet 4.2 billion people are living without access to safely managed sanitation. Fortunately, the United Nations Observance is aware, and their goal is to provide water and sanitation for all by 2030.

In Britain we have various ways of talking about the toilet, which is always a delicate subject. Here are just a few ways in which people ask for its location.

Excuse me, where's the powder room?

- Where's the ladies' room?
- Where's the little boys' room?
- Where's the bathroom?
- Where's the loo?
- Where's the bog?

Then there's that embarrassing moment if travelling abroad in places with limited sanitation when they ask... Is that for number 1s or number 2s? Which for those in the know means a little job or a big job. Of course, this determines if a flush is needed or not. Another piece of trivia for you, the first flushing toilet was invented in 1592 by Sir John Harrington, the godson of Elisabeth 1st.

CATALÀ

Una commemoració per a tot!

Ara sí que ho he sentit tot! Sabíeu que el 19 de novembre és el Dia Internacional del lavabo? Doncs sí! La veritat és que em va agafar per sorpresa. Vaig haver de preguntar si ho havia sentit bé, però bromes a banda, aquest de fet és un problema important. Suposo que mai us heu parat a preguntar-vos com seria el món sense un lavabo com cal. A dia d'avui 4.200 milions de persones viuen sense accés a banys higiènics i segurs. Per sort, les Nacions Unides n'és conscient i té com a objectiu proveir aigua i banys a tots el 2030.

A la Gran Bretanya tenim diferents formes de parlar del lavabo, que sempre és un tema delicat. A continuació, alguns exemples de com la gent demana on és el lavabo:

Excuse me, where's the powder room?

- Where's the ladies' room?
- Where's the little boys' room?
- Where's the bathroom?
- Where's the loo?
- Where's the bog?

També hi ha aquell moment incòmode quan hem anat a algun país amb serveis de sanejament limitats i ens pregunten: és per a números 1 o 2? La qual cosa vol dir és per a feines majors o menors? Per suposat, això determina si és necessari tirar de la cadena, o no.

Una altra dada de cultura general. El primer lavabo amb descàrrega d'aigua el va inventar l'any 1592 Sir John Harrington, afillat d'Elisabet I d'Anglaterra.

Les solucions de la setmana anterior:

- 1) Underline the correct answer. (Sometimes you have 2 possibilities):
 - a) To express OBLIGATION (rules) we use : HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
 - b) To express ADVICE (recommendation) we use : HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
 - c) To express PROHIBITION we use : HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO
 - d) To express LACK OF OBLIGATION (something is not necessary) we use : HAVE TO / SHOULD / MUSTN'T / MUST / DON'T HAVE TO

- 2) Fill in the gaps with the words given: don't have to; doesn't have to; must; should; shouldn't; mustn't; have to (some can be repeated depending on the emphasis of the speaker)
 - a) have to - must - b) doesn't have to - c) mustn't - shouldn't - d) should - e) should - f) mustn't - shouldn't - g) don't have to

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Sagi Serra

STEVIE RAY VAUGHAN
'The Sky Is Crying'Epic Records
1991

Publicat 14 mesos després de la tràgica i prematura mort del guitarrista Stevie Ray Vaughan, aquest disc és un recull de 10 temes que no apareixen en cap dels seus discos anteriors, excepte un: "Empty Arms", que ja s'inclou al disc *Soul to Soul*, de 1985. Temes gravats a l'estudi entre 1984 i 1989 amb la seva inseparable banda The Double Trouble amb l'originalitat i l'espectacularitat que va caracteritzar la manera de tocar d'aquest gran guitarrista en el terreny del blues-rock. La seva tècnica amb la guitarra li va valer l'admiració de guitarristes com Johnny Winter, Eric Clapton o Mick Taylor. Al disc, el que més impressiona és l'excel·lent versió de "Little Wing", el gran clàssic de Jimi Hendrix; de fet, no hi sobra cap tema: "Boot Hill", "The Sky Is Crying", "Wham", "Chitlins Con Carne", tots tocats amb la piròtècnica de Stevie Ray Vaughan:

cada nota de la seva guitarra és un tret directe al cor. Es diu que tocava una Fender Stratocaster de fusta que li va canviar les pastilles originals per unes que Fender havia fabricat, per error, defectuoses, i això era el motiu del so especial que Ray Vaughan treia de la seva Fender. La seva mort va ser molt comentada: va morir a l'estavellar-se l'helicòpter que el duia de l'Alpine Valle Music Theatre, Wisconsin, on acabava de fer un concert, a l'aeroport on havia d'agafar l'avió cap a casa. El lloc que ocupava Stevie Ray Vaughan a l'helicòpter estava reservat per a Eric Clapton, però Ray Vaughan tenia molta pressa per tornar a casa i Clapton va cedir-li el lloc.

NOTES

Buhos es reinventa i prepara una gira per teatres

El nou disc de Buhos, *El dia de la victòria*, que es va publicar el passat 6 de novembre, no es podrà escoltar ni a festivals, ni a places majors ni a pavellons poliesportius. La pandèmia té aquests (de)efectes. Però la banda del Vendrell no es quedarà de braços plegats i aquesta setmana ha anunciat que es reinventa i que ja té enllestida una gira per teatres i auditoris amb un nou espectacle sobretot musical però que també comptarà amb força elements teatrals. Aquest nou projecte es titula *Teràpia col·lectiva* i el dirigirà el cantautor Albert Pla, amb qui el grup tenia una bona relació ja que havien compartit escenari alguna vegada amb alguns finals de festa força memorables. Tot i que de moment es coneixen pocs detalls

del projecte, des de la banda expliquen que la intenció és que "músics i públic facin teràpia col·lectiva després d'un any complicat per la societat i per la cultura en particular" i ja avancen que hi haurà crítica social, humor, sàtira i molta música. La gira s'estrenarà el 19 de desembre al teatre del Casal de l'Espluga de Francolí i

ja compta amb una vintena de dates tancades fins al mes de juny de 2021 amb algunes parades al Vallès Oriental i Osona. Així, els nous Buhos seran al teatre de Can Rajoler de Parets del Vallès el 22 de gener, a L'Atlàntida de Vic el 26 de febrer, i al teatre-auditori de Granollers el 28 de febrer. A partir de l'estiu, si la situació sanitària ho permet, la banda començaria a fer concerts *convencionals*. Tant de bo. Mentrestant, però, toca reinventar-se "i apostar per nous formats perquè l'important és seguir fent música", afirmen Buhos.

EL TEST

Sandra Valverde

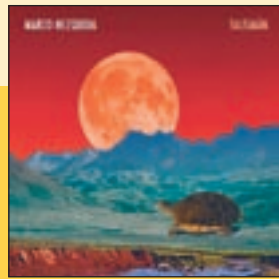
Primer instrument que vas tocar? La guitarra als 20 anys. Però canto des que tinc ús de raó... o potser abans de tenir-ne.
Primer grup del qual vas formar part? Nido Malo, un grup musical osonenc que actualment és Mixu i on encara participo activament.
Primer disc que et vas comprar? Algun de New Kids On The Block.
Quants discos tens? Uns 200.
Salva'n tres. *Bad*, de Michael Jackson; *Playing My Game*, de Lene Martin, i *Al sur del cielo*, de Litus.
Grups (o músics) de capçalera. Michael Jackson, Sergio Dalma i Whitesnake.
Un concert (com a públic) per recordar. L'últim d'Alter Bridge a Barcelona.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

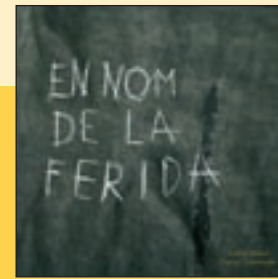
Jordi Sunyer

ELS ELEMENTS
'Radical lliure'

Fa un parell d'anys l'acordionista diatònica Guida Sellarès es va estrenar amb *De mi a sol*, un disc de folk sense prejudicis que era tota una joia tant per a les orelles com per a la vista. Ara, sota l'aixopluc d'Els Elements (on a més de Sellarès hi ha la violinista Coloma Bertran, el contrabaixista Pep Coca i la guitarra d'Adrià Bonjoch), hi torna amb un treball de folk ballable on conviuen adaptacions de peces tradicionals amb alguna composició pròpia. I tot, amb un embolcall de luxe en l'edició física amb unes precioses il·lustracions de Marta Ponce. Brutal.

MARCO MEZQUIDA
'Talismán'

Després d'un temps acompanyant patums com Sílvia Pérez Cruz, el pianista menorquí Marco Mezquida torna a treure un treball en solitari i ho fa amb deu peces pròpies i una emocionant revisió de la cançó tradicional *Na Cecília*. Per gravar el disc, Mezquida no s'ho ha fet sol sinó que ha muntat un trio al costat d'un parell d'amics: el violoncel·lista Martín Meléndez i el bateria i percussionista Aleix Tobias. Musicalment, es parteix del jazz però també hi ressonen aires de cançó llatina i mediterrània i el resultat és del tot excepcional.

IVETTE NADAL,
PASCAL COMELADE
'En nom de la ferida'

La granollerina Ivette Nadal i el nord-català Pascal Comelade es van casar –musicalment parlant– fa un parell d'anys amb l'espectacle i disc *Arquitectura primera*. Ara hi tornen amb un llarga durada a mig camí entre la poesia i la cançó d'autor i sempre amb el segell inconfusible a la producció d'un Comelade que segueix sorprenent-nos amb sonoritats tendres i juganeres. Al disc hi ha 14 talls amb dues sorpreses: una versió de *Passejant per Barcelona* de Quico Pi de la Serra i *Has vist la pluja?*, una peça de la Creedence Clearwater Revival ara en català.

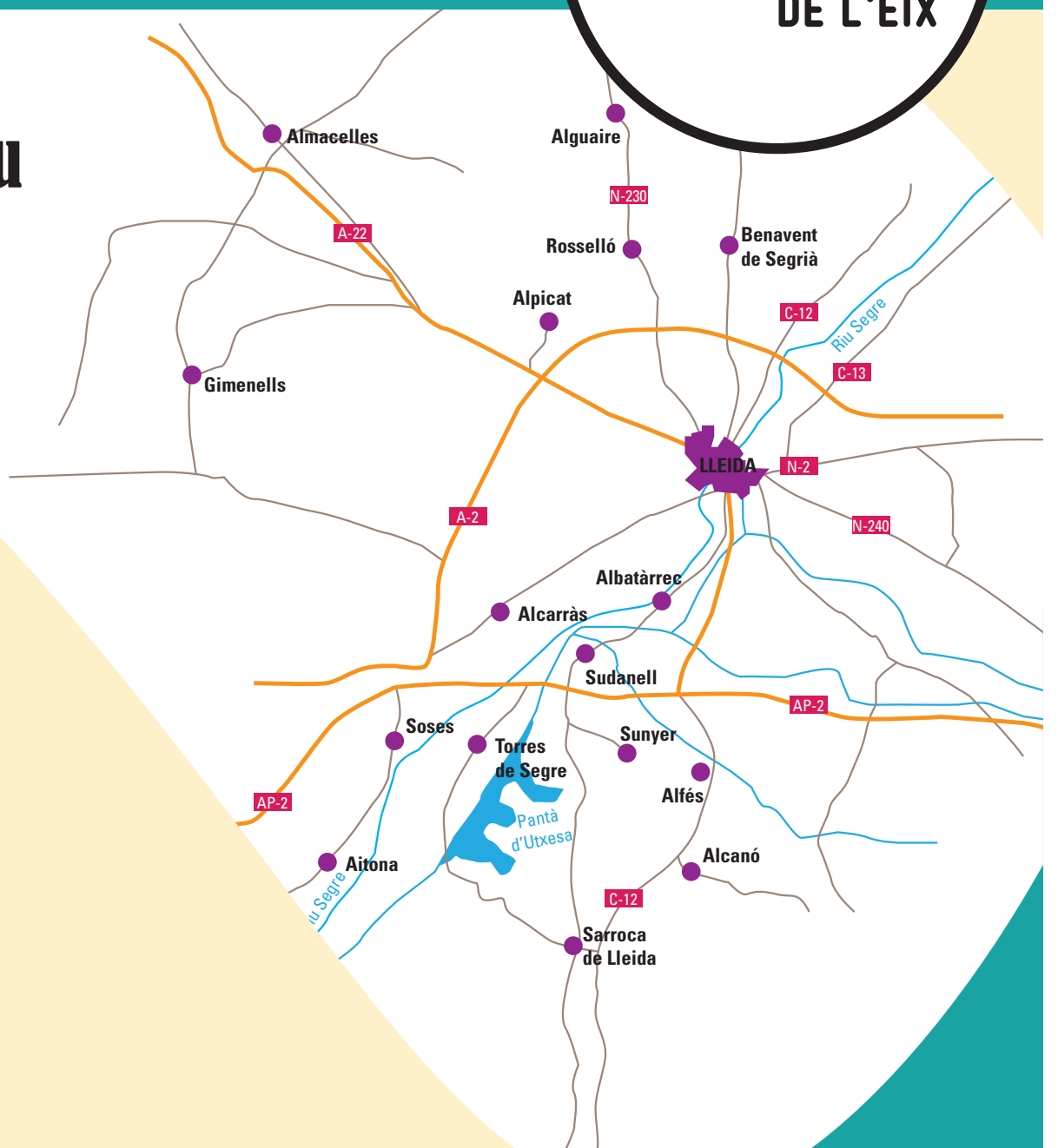
Capítol 14

SEGRIÀ

Un paisatge de regadiu en planes de secà

Descobrim el Segrià, una zona de terres fèrtils i banyades per un llarg riu d'aigües tranquil·les, el Segre. Distingida com la comarca agrícola i ramadera més important de tot Catalunya, conté paisatges de camps de cereals i arbres fruiters, que li aporten una extensa gamma de colors. Els habitants dels municipis lleidatans conviuen en una zona de climes extrems, amb estius calorosos com el desert i hiverns freds i famosos per la seva boira espessa. Però això no els impedeix gaudir dels espais naturals que tenen a tocar de casa, com la Reserva Natural d'Utxesa, ni tampoc de la gran gastronomia que defineix la plana.

Al Baix Segrià no tot són camps de conreu i planes de secà. A Torres de Segre destaca la Reserva Natural de Fauna Salvatge i Zona Humida

d'Utxesa, un gran embassament que trenca amb els colors verds i groguencs que caracteritzen el paisatge dels voltants. Diversos

UNA MIRADA AL PATRIMONI

1

Reserva natural d'Utxesa

Un gran espai natural amb molta diversitat de flora i fauna ha esdevingut una zona molt important per a Torres de Segre i els municipis que l'envolten. L'embassament d'Utxesa és d'origen antròpic, ja que es va crear com a conseqüència de la construcció del canal de Seròs, que neix a Lleida i arriba fins a Aitona. L'arribada de l'aigua a la zona de secà va fer que es desenvolupés un espai natural únic, una zona humida que presenta un gran interès ornitològic.

2

El Museu de l'Evolució

A part d'una gran reserva natural, Torres de Segre també amaga un edifici molt emblemàtic per als vilatans, que mostra el patrimoni cultural i històric del poble. Parlem de l'antic molí fariner que actualment, en quedar en desús, s'ha recuperat i condicionat per ubicar-hi un Museu de l'Evolució. Aquest ens parla de l'home des de l'origen de l'univers fins a l'actualitat, a través d'una mostra de més de mil eines agràries, una de les activitats productives majoritàries de la plana de Lleida.

4

animals hi han trobat una llar i els vilatans un espai a l'aire lliure on poden desconnectar i sentir-se envoltats de naturalesa.

La fauna salvatge

L'anomenada Fusteria és l'actual punt d'informació de la reserva natural. Hi podem trobar una exposició que consta de 80 figures de la fauna salvatge de la zona, fetes amb materials reciclats i a mida real. La peça estrella és la d'un mussol banyut, que n'ha esdevingut la mascota.

La primera bombeta de llum del municipi es va construir on ara s'ubica el museu

Les petjades de l'home

Les més de mil peces del museu van ser cedides per Francesc Escolà, un vilatà que durant més de 40 anys les va anar col·leccionant. Cada planta està dedicada a una etapa, començant per les primeres eines que s'utilitzaven al món rural classificades per oficis: les del pagès, les dels formatgers, els pastors... fins i tot se'n conserven les espadenyas que portaven. La planta -1 destaca per la representació de com era la vida al municipi i dins de les llars. I finalment, a la planta inferior es conserva l'estructura del molí original, on podem imaginar-nos com era el seu funcionament.

Què farem avui?

Rutes en bicicleta, senderisme, passejades a l'aire lliure i fins i tot una zona de pícnic on poder descansar. La zona humida d'Utxesa és un lloc perfecte per passar el dia amb la família o els amics. A més, també hi ha una gran oferta d'activitats organitzades i adreçades a tot tipus de públic, com tallers de petjades, observació d'aus i activitats d'educació ambiental.

El Segrià no només destaca per la seva història i els seus paisatges naturals, la gastronomia que hi podem trobar és inigualable i gairebé sempre elaborada

amb productes de proximitat. Des de la cuina més tradicional fins a la més moderna. A més, fruita i cervesa s'uneixen en un producte innovador.

UN TAST GASTRONÒMIC

Productes a tocar de casa

Situat en una antiga vaqueria als afores de Gimenells, el restaurant Malena destaca per la seva tranquil·litat i el seu entorn rural. La seva ubicació fa que sigui molt fàcil aconseguir productes de km 0, moltes vegades provinents dels pagesos del voltant. La cuina del Malena és fàcil d'identificar, amb unes arrels profundes al territori, però afegint-li una gran creativitat i tècnica que la transformen.

Els orígens d'un cuiner

Amb 5 o 6 anys, el Xixo Castaño ja sabia del cert que la cuina seria el seu futur. A poc a poc va anar formant-se i va acabar sent tot un professional de l'hostaleria. Viatjant per França i per tot Espanya es va adonar que hi havia cuiners molt bons de Lleida treballant en llocs amb molt prestigi, però allunyats de la seva ciutat natal. Això va ser el que el va impulsar a tornar al seu territori i obrir el seu propi restaurant.

Cerveses Marxantó, fruita i cervesa

Enmig d'un dinar de Nadal, a la Maria i al Ramon se'ls va acudir la idea de crear una cervesa artesana feta amb fruita. Així va sorgir Cerveses Marxantó, a mans d'una família de pagesos d'Aitona amb moltes ganes de donar una vida diferent a la seva collita. Tot i que és una empresa de caràcter familiar, cada cop tenen més reconeixement. Una de les seves cerveses fetes amb cirera ha estat premiada a la Barcelona Beer Challenge 2020.

La fruita és l'emblema de la zona de la plana de Lleida, camps d'arbres que es tenyeixen de colors rosats, verds i taronges, tota una gamma que

va canviant a mesura que muden les estacions de l'any. La pagesia dona lloc a la creació d'uns paisatges únics que són admirats per tothom.

TURISME ACTIU

Fruiturisme

Fruita i patrimoni s'uneixen en un projecte creat per l'Ajuntament d'Aitona l'any 2012. Fruiturisme neix amb l'objectiu de donar a conèixer els monuments històrics del poble i sobretot l'agricultura de regadiu, que és l'activitat principal de la zona. S'inicia amb la participació d'escoles, i cada cop va creixent més, fins al punt que avui dia arriben milers i milers de turistes per contemplar la bellesa dels camps.

Un municipi ple de vida cultural

Fruiturisme ofereix tot tipus d'activitats per contemplar i aprendre del món del camp. La visita habitual comença amb una explicació del que podem trobar a l'entorn, com la història del canal de Seròs, dels tipus de reg i del procés que segueixen els arbres fins que arriba l'hora de collir-ne la fruita. De retorn al poble, un grup de guies s'encarreguen de mostrar la riquesa del patrimoni històric, arquitectònic i arqueològic.

Johnny Espax

La pintura ha tingut sempre un lloc en la vida d'en Johnny, des de ben petit ja pintava a casa seva, ja que a l'escola no estava ben vist. Els primers anys, amb una tècnica més impressionista, però amb una posterior evolució al realisme, que és el que ara el defineix. Gràcies als concursos de pintura ràpida que es feien a Aitona, va conèixer la Mercè Humedas, una gran pintora lleidatana que el va introduir a la pintura acrílica.

SOUND AND VISION

Ramon Solé / ramonsolemusic.com

‘Backyard’

Islàndia té 350.000 habitants, dels quals dues tercers parts viuen a la capital, Reikiavik. Més enllà de la ciutat comença el no-res: quilòmetres i quilòmetres i quilòmetres de desolacions prehistòriques d'aspecte amenaçador. En tota l'illa hi ha amb prou feines una setantena de municipis, aïllats entre ells per grans distàncies. Per tant, que Islàndia sigui capaç de produir tantíssima música de qualitat i tan moderna constantment és un fenomen bastant al·lucinant. Com quasi sempre, la raó última és el clima. En aquell país la vida a l'exterior és molt dura i la gent s'ha d'espavilar per no morir-se de fàstic a dins de les cases; per això es llegeix tant i es coneixen tant les arts. I encara una última dada sobre el caràcter islandès: el fet d'estar en una illa a milers de quilòmetres de la civilització ha forjat en aquella

gent un poderós instint d'auto-suficiència. Totes aquestes coses formen el substrat del documental *Backyard*, dirigit per Árni Sveinsson el 2010.

El protagonista és el jove Árni Runar, que té un rudimentari estudi de gravació en una cabana al pati posterior de casa seva, a Reykjavík. L'Arni s'ha proposat catalogar part de l'escena musical de la ciutat i proposa a diverses bandes gravar tocant en directe, però ho hauran de fer a fora al pati, perquè a la cabana no hi caben. Sabedor del projecte, Árni Sveinsson el grava tot fil per

randa per fer un documental que té com a protagonistes algunes de les millors bandes del moment: Múm, FM Belfast, Hjaltalin, Sin Fang Bous, etc., algunes de les quals ja tenien ressò internacional. La frescor, diversitat i qualitat de les propostes resulten fascinants.

A banda, *Backyard* mostra aspectes de la vida i el caràcter locals i exhibeix la naturalitat amb què els islandesos són capaços de coses com muntar un festival de música indie al pati de casa. Perquè la cosa comença amb una simple gravació però el pollastre que s'acaba muntant allà és per veure'l. No hi ha mitjans ni calés? Cap problema, ho fem tot a casa. No hi ha càtering, ni bar, ni res? Fem pizzes per a tothom. I si plou? això és Reykjavík, el més normal és que plougi; ja ens espavilarem. I si els veïns es queixen? Els convidem a la festa! És un tipus de determinació molt particular que només pot provenir de segles i segles de *com que aquí no hi ha res, ens ho construïm nosaltres*, combinada amb un instint també molt arrelat de treure-li tot el suc a qualsevol circumstància especial en un lloc on la vida pot ser insuportablement avorrida, quan no depriment.

En definitiva, a banda d'un document collonut per entendre la riquesa i la imaginació de l'escena musical a Islàndia, *Backyard* és una lliçó d'actitud positiva i de determinació per fer coses que salpebrin la vida, per absurdes o forassenyades que semblin. I un exemple més de com les dificultats converteixen l'art en una necessitat de donar sentit a la vida i creen, d'aquesta manera, les condicions perquè floreixin coses increïbles.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

El camell custodi

La diferència entre les sèries tal com les coneixíem i les que s'han fet després de *Los Soprano*, és que la distància respecte al cinema comercial s'ha escurçat tant que sovint la ficció per la pantalla petita supera en qualitat al seu parent gran.

El primer capítol d'*Euphoria* destrossa moltes produccions del setè art amb un plantejament visual i de guió que t'enganxa a la vida d'uns personatges segurament als antípodes de les nostres. Però més enllà d'aquesta promesa, les següents set entregues tenen prou elements per fidelitzar-te.

El plantejament parteix d'elements comuns a moltes altres produccions: sexe, drogues, violència, solitud, salut mental deteriorada, amistat i desamor, en una comunitat californiana, on moltes coses no són el que semblen, i on sobretot poden evolucionar en direccions més inversemblants encara. Però per sobre de tot l'entramat de situacions que podrien ser comuns fins i tot en culebrot nostrats, *Euphoria* té a un personatge emblemàtic, un àngel protector malgrat dedicar-se a la venda de drogues i treballar en una benzinera-*drugstore*. De fet tota la família de Fez és la més emblemàtica malgrat el seu caràcter secundari en tota la primera temporada. Un germà petit que l'ajuda a portar el negoci d'estupefaents i una àvia inconscient que viu postrada al llit i endo-

llada a un respirador, completen un arbre geneològic amb moltes possibilitats. Aquest personatge acaba sent clau perquè Rue, la protagonista interpretada per l'exestrella de l'univers Disney Zendaya, es desenganxi de les seves

addiccions i es converteixi alhora en la persona clau per evitar que la seva germana li segueixi les passes en direcció a una sobredosi.

En tot cas *Euphoria* no sembla una sèrie moralista respecte a les drogues, encara que sovint els seus usuaris en surtin malmesos. Perquè de fet a la vida mateixa és el que sol passar. Però com en el llibre *Menys que zero* de Bret Easton Ellis, els joves d'*Euphoria* s'acaben refugiant en la pols blanca o les pastilles perquè totes les alternatives són pitjors que un viatge sensitiu amb la química com a gran aliada.

L'*Euphoria* nord-americana, basada en l'homònima israeliana, no serà la sèrie definitiva, però posa el nivell bastant per sobre de *Sex Education* i altres productes amb adolescents com a denominador comú. I de moment ja hi ha en marxa una segona temporada que s'ha vist torpedinada per la pandèmia, però que en cas de reprendre el perfil alt de la primera, confirmarà el domini d'HBO en l'àmbit televisiu.

Diumenge, 16 de juny de 2019
HBO estrena la sèrie 'Euphoria'

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo/@joancarredondo

COMERÇ ELECTRÒNIC I CONTRADICCIONS

Són dies de Black Fridays, Cyber Mondays i qualsevol costum d'importació –preferiblement americana– que s'interposi pel camí. En un any de pandèmia i de tancaments comercials, el comerç electrònic, motor impulsor de la importació d'aquests costums comercials, ha accelerat la seva implantació en els hàbits de consum. La implantació d'aquests sistemes de compres és un signe dels temps i de la direcció previsible que anirà adquirint el sector del comerç, el *retail* com està de moda dir-ne ara. La influència és tan marcada que el mateix comerç tradicional s'abraça a la xarxa, parcialment o total, ja sigui forçat pels efectes de la pandèmia o per la vella tradició de diversificar els cistells on ficar els ous que, de tan arrelada, forma part del refranyer popular.

El comerç tradicional es troba en una cruïlla de pressions. La competència del comerç electrònic, en el qual sobresurten grans corporacions però que també té al voltant un ecosistema d'empreses de tota mida, és una d'aquestes pressions. També ho és el canvi d'hàbits dels consumidors, per voluntat pròpia, per horaris laborals o per la mateixa pandèmia. I el preu dels lloguers, que la fam immobiliària ha disparat. I el cost dels subministraments. La llista de reptes i d'aspectes en contra es pot allargar a voluntat de qui en faci l'inventari.

Aquesta llista de reptes posa en tensió un sector de gran importància econòmica i laboral, però també social. Perquè el comerç també marca el pols de les ciutats i és un dels principals motius de mobilitat. L'activitat social de les ciutats i el comerç es retroalimenten. Més necessitat de suport que mai, el comerç afronta ara una campanya de Nadal que pot marcar la supervivència de no pocs petits establiments. Potser empesa per aquesta necessitat, la setmana passada en la presentació de la campanya nadalenca, l'alcalde de Barcelona va fer una crida al consum de proximitat i a deixar de banda les compres a Amazon, un veritable tauró dins la peixera comercial.

Els taurons són depredadors, però no els falten simpatitzants. Pocs dies després que l'alcalde de Barcelona fes aquesta declaració anti-Amazon

–que, per cert no és del tot original perquè prèviament hi havia hagut crides en el mateix sentit a França–, el Departament d'Empresa i Ocupació feia ostentació del creixement que ha experimentat el comerç electrònic a Catalunya. Ja representa el 1,5% del PIB català i, a aquestes altures, no li resultarà sorprenent a ningú saber que Amazon, el presumpte depredador, és el capdavanter del sector a Catalunya, amb una implantació ja prou important i que ja s'està anunciant que encara creixerà.

Què té de dolent Amazon que alguns dits l'assenyalen? El model té alguns aspectes que posen en qüestió que estigui competint sota les mateixes regles de joc. Ingressa diners en un territori, però una part notable d'aquests ingressos es desvien cap a uns serveis centrals europeus que redueixen la factura d'impostos en el territori on s'obtenen aquests ingressos i que, generalment, estan situats en països amb condicions fiscals més favorables. El règim laboral també ha rebut crítiques continuades per part dels sindicats, amb una elevada contractació d'autònoms que fan la feina sense que representin per a l'empresa una càrrega social addicional.

Són algunes qüestions que les administracions intenten regularitzar, amb propostes com, per exemple, la taxa de serveis digitals que grava la publicitat en línia o la venda de dades dels usuaris. Però com està passant cada vegada més sovint, la

realitat tecnològica avança a més velocitat que la capacitat normativa dels governs. Mentrestant, Amazon exemplifica perfectament el rostre dels guanyadors de l'actual crisi del coronavirus. Mentre que els petits comerciants es veien obligats a tancar portes en l'etapa del confinament dur de la primavera, aquesta i altres empreses de comerç electrònic mantenien una gran activitat i es van presentar a les cases de consumidors que no necessàriament haurien estat temptats de caure en la temptació de les compres a cop de teclat d'ordinador o de telèfon mòbil.

Amazon va defensar-se amb l'argument que són milers les petites empreses que tenen una millor sortida per als seus productes a través de les seves plataformes, comercials i logístiques. També amb els llocs de treball que genera o les inversions que ha portat a terme els últims anys. Arguments tan sòlids com rebatibles: si el model d'Amazon s'estén i tanquen petites botigues, les empreses que tan defensa tindran menys vies de sortida i dependran més d'un sol operador, es perdran potser més llocs de treball dels que ha creat la plataforma i cauran les inversions comercials.

Des dels sectors liberals han apuntat que la intervenció de l'alcalde de Barcelona atempta contra la llibertat dels consumidors a escollir la via que els sembli millor a l'hora de comprar. El petit comerç té encara l'avantatge del servei personalitzat, l'atracció d'una experiència a l'hora de comprar que no dona el fred teclat del telèfon mòbil, i la capacitat de respondre adequadament si hi ha cap problema amb la compra –per dir-ho d'una altra manera, el servei postvenda–. Per tant, que cada operador potenciï les seves virtuts i el consumidor serà prou intel·ligent per escollir. Tot això seria vàlid si la competició s'establís amb una certa igualtat de condicions. Propiciar aquesta igualtat de condicions és la missió de les administracions. Per això, per damunt de declaracions de cara a la galeria, és altament probable que els comerciants esperessin de l'alcalde de Barcelona més acció perquè alguns dels reptes que han d'afrontar tenen a veure amb el marc que proposi l'Ajuntament.

INDICADORS

Automoció sense represa

La matriculació de vehicles ha caigut el 18,2% a Catalunya al novembre en relació al mateix mes de l'any passat, concretament fins als 11.464, segons informa la patronal Anfac. Els vehicles venuts a Catalunya suposen el 15,1% del total a l'Estat, on el descens ha estat similar, del 18,73% (75.708). En acumulat de l'any, entre gener i novembre les vendes de vehicles a Catalunya han retrocedit el 31,86%.

Pensions a l'alça

L'import de les pensions a Catalunya va créixer el 2,29% interanual durant el novembre, fins als 1.055,03 euros mensuals. Segons les últimes dades publicades pel Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, a Catalunya es van abonar fins a 1.735.371 pensions contributives. A l'Estat, la pensió mitjana va ser 1.017 euros al mes, el 2,21% més respecte al novembre de l'any anterior.

ALEGRIA INTERIOR

Antoni Lacueva / antoni@mindfulness-barcelona.com

'Mindfulness' i felicitat a la feina (1)

A vegades quan tenim la sort de poder gaudir d'una feina, acabem sofrint... som així, patim quan no la tenim i de vegades també quan la tenim. Curiós.

En l'article de novembre passat vaig comentar aspectes de tres referents occidentals: Jack Kornfield, Joseph Golstein i Sharon Salzberg.

En l'escrit d'aquest mes destaco la publicació de Sharon Salzberg: *Felicitat autèntica a la feina*. En detalla vuit aspectes que influeixen en viure felicitat a la nostra feina, als que anomena *els vuit pilars de la felicitat en el treball*. Avui parlarem dels quatre primers.

Equilibri

La capacitat de diferenciar entre qui ets i quina és la teva feina.

L'equilibri és el primer pilar de la felicitat en el lloc de treball, perquè sense equilibri és difícil fer una bona tasca o gaudir de la nostra ocupació. Sense un espai per respirar davant de les demandes constants, no serem creatius, ni competents ni alegres. No ens portarem bé amb els altres, ni escoltarem les crítiques sense enfonsar-nos, ni controlarem el nivell del nostre estrès diari.

La pràctica de *mindfulness* desenvolupa aquest equilibri o equanimitat. Podem dir que és una implicació temperada, ni aclaparats ni freds davant les situacions que ens toca viure.

Concentració

Ser capaç de centrar-te sense que cap distracció

influeixi en tu.

Tot i que la distracció és un fenomen natural de la ment, potenciar la concentració amb la pràctica millora el nostre benestar.

No és el mateix ser arrossegat per les distraccions que adonar-me de les distraccions i triar què fer-ne.

La concentració tranquil·litza i centra la nostra atenció de manera que podem deixar anar les distraccions mentals tant de records del passat, com de preocupacions fabricades pel que fa a el futur, tendències addictives i evitar que ens sedueixin les distraccions exteriors.

La distracció consumeix la nostra energia; la concentració la restableix.

Compassió

Ser conscient i empàtic amb la nostra pròpia humanitat i la d'altres.

Potser ens és més comprensible en la nostra cultura el concepte d'amabilitat, encara que pel que ens ocupa volem dir el mateix.

La compassió pot millorar les nostres vides laborals quotidianes radicalment. Fins i tot si treballem sols, la pràctica de la compassió i l'amabilitat cap a nosaltres mateixos i els altres és un pilar essencial de la felicitat a la feina.

Quan portem aquestes qualitats a la nostra feina i recordem mantenir els nostres cors oberts, fins i tot en les situacions difícils, promovem no només el nostre benestar, sinó també la felicitat dels nostres col·legues.

Resiliència

La capacitat de recuperar-se de les derrotes, la frustració o el fracàs.

La felicitat a la feina depèn de la nostra capacitat de tractar els obstacles que sorgeixen en el camí i recuperar-nos, aprendre dels errors, retractar-nos quan sigui necessari i, el més important de tot, començar de nou sense excessives lamentacions ni remordiment.

Una major resiliència sol anar acompanyada també de més flexibilitat.

Antoni Lacueva, President de l'Associació Professional d'Instructors de Mindfulness-MBSR

L'HORÒSCOP

Roser Bona

Del 01-12-2020 al 10-12-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Són dies per redescobrir els fills i passar estones inoblidables amb ells. Escolta també el teu nen interior i gaudeix dels teus talents innats, no deixis que s'adormin.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Dies de certa introspecció i tendència al silenci. Aquestes dates poden activar la nostàlgia i records als que ja no hi són. Atraus mirades i pot sorgir alguna conquesta.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Dies per exposar el teu treball o habilitats amb el Sol per la Casa VII, ja que els altres estan més receptius. La relació de parella pot entrar en una etapa més estable.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Una persona d'origen estranger pot aportar llum en la millora dels teus hàbits diaris. Possible formació per progressar en l'àrea laboral i tenir més oportunitats.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Abans de Nadal, potser hauràs de fer les paus amb un familiar amb qui tens una relació tensa. Una de les teves amistats, passa una mala època i no dubtaràs a ajudar-la.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Possible tensió per la gestió de recursos compartits i caldrà negociar amb prudència pel teu propi interès. Estàs molt sensible i captas les intencions dels altres.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Amb Mercuri per Casa III, reps una dosi de curiositat i ganes d'aprendre. Els assumptes relatius als germans s'activen, si hi havia una conversa pendent, ara es pot donar.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Gestions relacionades amb l'economia i alguna formació que t'ajudi a augmentar els ingressos. Podria repararèixer una persona amb qui vas tenir una aventura en el passat.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Amb Mercuri al teu signe, entres en una etapa més activa. Mentalment inquiet, comunicatiu i amb més facilitat per fer amistats. Compte, però, de parlar massa i vessar-la.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Moltes reflexions i dubtes sobre què faràs en el proper any. Tens plans, però no ho tens tot controlat encara. Espera unes setmanes per definir millor els teus propòsits.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Augment de l'activitat social. Si has estat contingut i no sorties gaire, ara recuperes el temps perdut. Podries trobar l'amor en una llibreria o entorn intel·lectual.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Al sector professional pots veure't competint. Evita les discussions, per no haver de penedir-te. Quedar amb un amic que fa temps que no veus pot ser una bona teràpia.

CINEMES

CÓMO SOBREVIVIR EN UN MUNDO MATERIAL

EUA 2020. Dir. Miranda July. Amb Debra Winger, Richard Jenkins, Evan Rachel Wood i Gina Rodriguez. Drama. Theresa i Robert són dos estafadors professionals que fa 26 anys que instrueixen la seva única filla, Old Dolio, per estafar i robar a cada oportunitat que se li presenti. Durant un cop mal planificat i a la desesperada, la família convenç una desconeguda perquè s'uneixi al seu següent frau, cosa que sens dubte acabarà posant potes enlaire tot el seu món.

EL JINETE DEL DRAGÓN

Alemanya 2020. Dir. Tomer Eshed. Animació. Pel·lícula familiar sobre un trio d'antiherois format per un drac, un lladre i un follet que tenen una èpica aventura per trobar el Rim of Heaven, el cel dels dracs. Per a això, hauran de creuar Escòcia en el seu camí a l'Himàlaia.

EL VERANO QUE VIVIMOS

Espanya 2020. Dir. Carlos Sedes. Amb Blanca Suárez i Javier Rey. Drama romàntic. Any 1998. Isabel, estudiant de periodisme, es veu obligada a realitzar les seves pràctiques en el diari d'un petit poble costaner gallec per acabar la carrera. En arribar, vol començar com més aviat millor a investigar, a demostrar tot el que ha après per convertir-se en una autèntica periodista. Però el lloc que li assignen és l'últim que ella esperava: l'escriptura i gestió de les esqueles que arriben a la redacció. Però això, que podria semblar en principi una cosa avorrida, es converteix en la porta a una recerca que la portarà per diferents punts de la geografia espanyola a la recerca d'una història d'amor impossible.

EN GUERRA CON MI ABUELO

EUA 2020. Dir. Tim Hill. Amb Robert De Niro i Oakes Fegley. Comèdia. El

jove Peter es veu obligat a abandonar la seva habitació quan el seu avi Ed, recentment enviduat, es muda a la seva casa. Amb l'ajuda dels seus amics, Peter declara la guerra al seu avi per a fer-li abandonar l'habitació, però Ed és tossut i no li ho posarà gens fàcil.

ÉRASE UNA VEZ...

EUA 2020. Dir. Brenda Chapman. Amb Angelina Jolie, David Oyelowo i Michael Caine. Fantàstic. Abans que Alícia s'endinsés al País de les Meravelles i que Peter es convertís en Pan, tots dos eren germans. Després que el seu germà gran morís en un tràgic accident, intenten salvar els seus pares de l'espiral de desesperació, fins que finalment es veuen obligats a triar entre la seva llar i la seva imaginació, i creen així l'avantsala dels seus icònics viatges al País de les Meravelles i al de Mai Més.

LA VAMPIRA DE BARCELONA

Espanya 2020. Dir. Lluís Danés. Amb Roger Casamajor i Nora Navas. Thriller. A la Barcelona

de principis del segle XX conviuen dues ciutats: una és burgesa i modernista, i l'altra, sòrdida i bruta. La desaparició de la petita Teresa Guitart, filla d'una família rica, commociona al país i la policia té aviat una sospitosa: Enriqueta Martí, coneguda com a *la vampira del Raval*. El periodista Sebastià Comas s'endinsarà en el laberint de carrers, bordells i secrets del barri del Raval, on sap que trobarà la veritat sobre les desaparicions i assassinats macabres de nens dels quals s'acusa la Vampira. Aviat descobrirà que allà s'amaga una elit disposada a ocultar els seus vicis a qualsevol preu.

NI DE COÑA

Espanya 2020. Dir. Fernando Ayllón. Amb Nathalie Seseña, Goyo Jiménez i Jordi Sánchez. Comèdia. Quatre parelles a punt de separar-se decideixen assistir a una teràpia de parella al Carib amb la finalitat de salvar la seva relació. Allà coneixeran uns gurus de l'amor els mètodes dels quals, poc ortodoxos, posaran els seus mons de potes enlaire.

SENTIMENTAL

Espanya 2020. Dir. Cesc Gay. Amb Javier Cámara i Griselda Siciliani. Comèdia. Julio i Ana fa més de quinze anys que estan junts. Formen una parella que

ja no es mira ni es toca, i que ha fet del combat diari l'essència de la seva relació. Aquesta nit Ana ha convidat a casa els seus veïns del pis de dalt, Salva i Laura, una parella més jove que ells, amable i simpàtica, però els seus *sorolls* s'han convertit en una molèstia per a Julio i Ana... o potser en un estímul? Els veïns de dalt els faran una inusual i sorprenent proposta que convertirà la vetllada en una experiència excessiva i catàrtica per a tots quatre... Adaptació cinematogràfica d'*Els veïns de dalt*, l'obra teatral debut de Cesc Gay.

TROLLS 2: GIRA MUNDIAL

EUA 2020. Dir. Walt Dornh i David P. Smit. Animació. En una aventura que els portarà més enllà de tot el que havien conegut, Poppy i Branch descobreixen que la seva tribu de Trolls és només una de les sis que existeixen, que la resta estan repartides en sis regnes i consagrades a sis tipus diferents de música: funk, country, tecno, clàssica, pop i rock. La reina Bàrbara, membre de la reialesa del hard rock, i el seu pare, el rei Metal, volen posar fi a la resta de gèneres musicals i imposar el regnat del rock. Amb el destí del món en joc, Poppy i Branch, juntament amb la resta de la colla – Grandullón, Chanelle, Satén, Cooper i Guy Diamante –, visitaran els altres regnes per unir als Trolls contra els plans de Barb d'eclipsar-los a tots.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Explota, explota	-	17.00 i 20.00	17.00 i 20.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Tiburón (1975)	-	19.00	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Corpus Christi	19.30 (Cine Club ARICC)	-	-	-
	Trolls 2: Gira Mundial (cat.)	-	17.00	17.00	-
	No matarás	-	19.30	19.30	-
TORELLÓ		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
El Casal	L'ofrena	-	-	-	19.30 (Cicle Gaudí)
VIC		Divendres	De dissabte a dimarts	Dimecres i dijous	
Sucre	El verano que vivimos	18.00 i 19.35	11.35 (dg.), 15.45, 18.00 i 19.35	18.00 i 19.35	
	En guerra con mi abuelo	18.00 i 20.00	11.40 (dg.), 16.00, 18.00 i 20.00	18.00 i 20.00	
	La vampira de Barcelona (cat.)	18.00 i 20.00	16.00, 18.00 i 20.00	18.00 i 20.00	
	El jinete del dragón	17.30	11.30 (dg.), 13.40 (dg.), 15.45 i 17.30	17.30	
	El jinete del dragón (cat.)	18.05	11.45 (dg.) i 18.05	18.05 (dc.)	
	Cómo sobrevivir en un (...)	18.10 i 19.55	15.55, 18.10 i 19.55	18.10 i 19.55 (dc.)	

Ni de coña	20.10	20.10	20.10
Las brujas de Roald Dahl	-	11.45 (dg.) i 16.10	-
Érase una vez...	19.15	11.50 (dg.), 16.00 i 19.15	19.15
Sentimental	17.55 i 20.15	12.00 (dg.), 17.55 i 20.15	17.55 i 20.15
Emma	19.25	19.25	19.25
Trolls 2: Gira Mundial	17.40	11.30 (dg.), 13.30 (dg.), 15.45 i 17.40	17.40
El cascanueces 2020	-	-	18.30 (dj.)

CARDEDEU **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dijous**

L'Esbarjo	Corpus Christi	20.00	20.00	19.00	-
------------------	----------------	-------	-------	-------	---

LA GARRIGA **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dilluns i dimarts**

Alhambra	Trolls 2: Gira Mundial (cat.)	17.30	15.30	15.30	15.30
	Sentimental	20.15	19.30	19.30	18.15
	La voz humana (VOSE)	19.15	18.30 i 21.15	18.30 i 21.15	17.15
	Eso que tú me das	16.15	17.15	17.15	-
	Nunca, casi nunca, a (...)	-	-	-	20.00

GRANOLLERS **De divendres a dijous (diumenge i dimarts matinal)**

Ocine	Eso que tú me das	12.00 i 16.00
	El verano que vivimos	17.20 i 19.45 / 11.30, 15.45 i 18.00 / 19.00
	Trolls 2: Gira Mundial	11.15, 16.00 i 18.00
	Greenland: el último refugio	19.45
	La vampira de Barcelona (cat.)	11.45, 16.00 i 20.00
	El jinete del dragón	18.15 / 11.45 / 17.30 i 19.15
	En guerra con mi abuelo	20.15 / 16.30 / 11.50, 15.45, 17.45 i 19.40
	Érase una vez...	18.30 i 20.20 / 11.45 i 16.15
	Las brujas de Roald Dahl	11.30, 16.00, 18.00 i 20.00
	Trolls 2: Gira Mundial (cat.)	11.45
	El Padrino, epílogo, (...) (VOSE)	16.15
	Sentimental	12.00, 16.30, 18.15 i 20.00
	El jinete del dragón (cat.)	11.15 i 15.45
	Ni de coña	18.10 i 20.00
	El secreto. Atrévete a soñar	11.20 i 15.45
	Jóvenes y brujas	17.45
	Emma	19.40
Volver a empezar	12.00, 16.00, 18.00 i 20.00	

GRANOLLERS **Divendres** **Dissabte** **Diumenge** **Dimarts** **Dimecres**

Cinema Edison	Aniré on vagis tu	19.00 (VOSC)	18.00	19.00 (VOSC)	-	-
	Pippi i el senyor sense son	-	-	12.00	-	-
	El meu germà persegueix (...)	-	-	-	19.00 (VOSC)	-
	Ríos patagónicos	-	-	-	-	20.00

SANT CELONI **Divendres, dimecres i dijous** **De dissabte a dimarts**

Cinema Edison	Trolls 2: Gira Mundial	18.10	12.00, 16.15 i 18.10
	El secreto. Atrévete a soñar	20.00	20.00
	En guerra con mi abuelo	18.00 i 20.15	12.30, 16.00 i 18.00
	Jóvenes y brujas	20.00	20.00
	El jinete del dragón	17.50	12.15, 16.00 i 17.50
	El verano que vivimos	17.50 i 19.45	12.00, 15.45, 18.00 i 19.45
	Las brujas de Roald Dahl	18.15	12.15, 16.10 i 18.15
	Eso que tú me das	20.30	20.30

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Corpus Christi'

De Jan Komasa

Jan Komasa no ha volgut fer cine religiós del tipus *El diablo a todas horas*. Bartosz Bielenia, amb un físic que descarta el perdó però no la solidaritat, protagonitza, en una interpretació d'altura, un jove confinat en un centre de detecció juvenil amb 20 anys, que després de vigilar una violació no es troba a gust amb el perillós entorn del reformatori. Fuig a un poble més llunyà on començarà el doble joc del film.

Supleix, amb engany, el vicari del poble, prejubilat, i comencen les sorpreses amb les entrades i sortides de la reduïda població a missa i altres petits tràngols que l'involucren en la duplicitat de la seva mentida. Té una

particular forma d'interpretar el misteri dels sants sacraments, no sap quan entra la música, s'inventa una nova forma de resar, el silenci i la nova confessió.

És un tractat sobre la fe i la seva inconsistència o fortlesa. Que serà, doncs, allò sagrat? On resideix la hipocresia? No hi ha vicaria que cent anys duri i menys en aquelles llars tan obsessives i creients. Presentada a Chicago està nominada a l'Oscar a la millor pel·lícula internacional. Intervenien també en la transformació d'aquest desarrelat del món Eliza Rycenbel, Aleksandra Konieckza, Tomas Zietek i Barbara Kurzaj.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

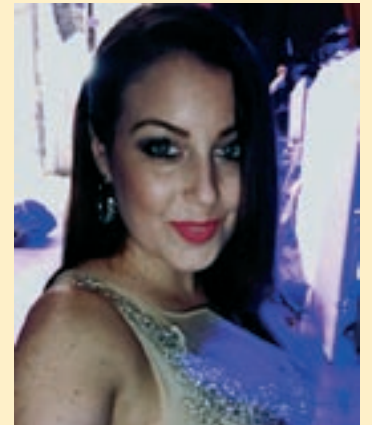

El jazz torna a la Garriga amb el novè festival

Perico Sambeat plays Zappa. 9è Festival de Jazz de la Garriga. Teatre El Patronat. Dissabte, 5 de desembre, 20.00. El 9è Festival de Jazz de la Garriga arrenca aquest dissabte amb Perico Sambeat, en format d'octet, per interpretar Frank Zappa. Aquest *ensemble* de primeres figures del panorama valencià donen vida a un repertori del carismàtic músic i compositor nord-americà.

La Principal de la Bisbal, amb un nou espectacle a L'Esquirol

'Cançons de mar i muntanya' amb La Principal de la Bisbal i Esther Buqueras. Pavelló de l'Esquirol. Dissabte, 5 de desembre, 17.30h. La Principal de la Bisbal amb la seva formació de cobla acaba d'estrenar un nou espectacle, *Cançons de mar i muntanya*. Un repertori de música catalana en el qual la soprano lírica Esther Buqueras posa veu a sardanes, havaneres i cançons de taverna.

Doble ració de Miki Núñez a Vic

Miki Núñez. L'Atlàntida, Vic. Dijous 10 i divendres 11 de setembre, 20h. El cantant que es va fer popular a *Operación Triunfo* i que va representar Espanya a Eurovisió ha desdoblant en dues sessions el concert de presentació a Vic del seu primer disc, *Amuza*, que finalment arriba quan ja acaba de treure el segon, *Iceberg*.

Dos dies de Circuit Folc a Ripoll

Circuit Folc. Teatre Comtal, Ripoll. Dilluns 7 i dimarts 8 de desembre, 18h. El Randellaires organitzen la quinzena edició del Circuit Folc al Comtal de Ripoll, que dilluns vinent comptarà amb l'actuació de Coloma Bertran amb Ju i de Joan Garriga i dimarts hi actuaran Jaume Arnella, Jordi Fàbregas i Músics per la Llibertat de la Vall de Ribes.

CINECLUB

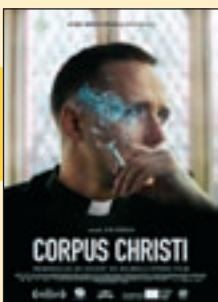

'Aniré on vagis tu'

AC GRANOLLERS
4 i 6 de desembre, 19h. Cinema Edison (VO subtitulada)

França, 2019. Dir.: Géraldine Nakache. El pare de dues germanes que viuen allunyades i són pols oposats quant a personalitat troba l'ocasió

perfecta per reunir-les durant un cap de setmana, per poder arreglar les coses entre elles. La més racional haurà de portar l'artista a una audició a París.

'Corpus Christi'

CINE CLUB ARIC
4 de desembre, 19.30h. Cinema Comtal, Ripoll

Polònia, 2019. Dir.: Jan Komasa. Daniel a 20 anys experimenta una transformació espiritual metre viu en un centre de detenció juvenil. Vol ser sacerdot, però els seus

antecedents penals no ho permeten. Quan és enviat a treballar a una fusteria d'un poble petit es fa passar per sacerdot i s'arriba a fer càrrec de la parròquia.

'L'Ofrena'

ALTER CINEMA
10 de desembre, 19.30h. Cinema El Casal, Torelló

Catalunya, 2020. Dir.: Ventura Durall. La Violeta, una prestigiosa psiquiatra, rep a la seva consulta la inesperada visita de la Rita, la dona

del Jan, un antic amor d'adolescència que va marcar la seva vida després d'abandonar-la de manera traumàtica 20 anys enrere. La Rita vol recuperar l'amor del seu marit.

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									■			
2							■					
3		■									■	
4					■							
5								■				
6				■								■
7	■										■	
8						■						
9			■						■			
10							■					
11		■									■	
12						■						
13								■				

HORIZONTALS: 1. O està emmerdat o brutalment enterrat. Part líquida del firmament / 2. Banda sonora de l'estómac. Neix a les roques i mor a l'asfalt / 3. Origen del món. Nevar (i, de passada, aclamar). La Pantoja deia que ho era / 4. Va fugir de Nuremberg a l'oest. Són al xeic com a l'est els estats / 5. No mola, l'expert en interpretació de les lleis. Estranyament sola en el caos de Laos / 6. Entre el sant i el Llobregat però al contrari. Si no fossin àcids nucleics podrien ser curials / 7. Creador del conyac de bar greixós. Abracen el trotskisme / 8. Llengua indonèsia que peca de la I. Ondia, els lamel·libranquis! / 9. Les puntes de l'iceberg. Van inventar la paletilla, el xoriço i l'aviació monopòlica. Un pet com una lag / 10. A Carcassona fa temps que no en veuen. El cosmos vist per l'altra banda / 11. Origen del mar, també. 62 reimpressions d'un títol d'èxit. No fa gaire cas / 12. Irritant com la cera remenada. Fa que els fideus tinguin el mateix gust que les patates / 13. Col·lega d'aventures empresarials del Consorci. Vell com el cor d'un soldat.

VERTICALS: 1. Mustèlid molt freqüent a l'estació de Termini. Indígena nord-americà a règim d'hamburguesa / 2. Símbol sodiacal. Els animals la tornen boja. Fan companyia a l'americana / 3. Caminant per la corda es podria quedar adormit. Vestit, si no etern, poc se n'hi falta / 4. Frego amb sorra durant el parenostre. Nimfes gregues de segona / 5. Van cap dalt. Mofa de la ludopatia del colibrí. Fa del nu una novetat / 6. Fa venir ganes de pintar mentre et menges les llavors. Amenaça al rei, que podria ser un accés / 7. Para taula. La feina l'obliga a defensar la terra. És a l'intestí i a la milícia / 8. Als líquens és extern, a Lutècia intern. Galleda petita, molt apta pels corriols / 9. Enfilat-se treballosament i donant exemple. L'electró de Sant Aniol / 10. Quan es trenca passa del lavabo a la biblioteca. Li arriben rajos de llum i en fa benzina / 11. Cor de maçó. Aproximacions a les olletes. Fites màximes de la latitud / 12. Ha passat del magatzem a la poli sense perdre joventut. Tot i estar feta pols és molt especial.

SUDOKUS

AMIC

Dificultat: mitjana

		2	1		4	3	6	9
		9						
						2		
	5		3				2	
7	2		5			4	8	
		4		8		9	3	
	4	6	8			7	5	
		7		5				6
2						8	4	

Dificultat: fàcil

							6	
8					1	4		3
2	4		8		6		9	
	1		7		2		3	9
	9	7	5					4
							8	1
			2		7	9		
		1	6	5	9	8		
9	6					3		7

SOLUCIONS

2	9	5	7	1	6	8	4	3
8	3	7	4	5	2	1	9	6
1	4	6	8	9	3	7	5	2
6	1	4	2	8	7	9	3	5
7	2	3	5	6	9	4	8	1
9	5	8	3	4	1	6	2	7
4	6	1	9	3	5	2	7	8
3	7	9	6	2	8	5	1	4
5	8	2	1	7	4	3	6	9

Dificultat: mitjana

9	6	2	1	8	4	3	5	7
7	3	1	6	5	9	8	4	2
5	8	4	2	3	7	9	1	6
6	2	5	4	9	3	7	8	1
3	9	7	5	1	8	6	2	4
4	1	8	7	6	2	5	3	9
2	4	3	8	7	6	1	9	5
8	5	6	9	2	1	4	7	3
1	7	9	3	4	5	2	6	8

Dificultat: fàcil

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
E	N	F	A	N	G	A	T	M	A	M		
R	A	U	R	A	U	E	R	I	Ç	O		
M	N	E	V	I	S	C	A	R	S			
I	Z	A	N	X	E	I	C	A	T	S		
N	O	M	O	L	E	G	S	L	A	O		
I	O	B	U	R	A	C	I	L	S			
T	E	F	U	N	O	A	D	O	R	T	E	
8	M	A	L	V	A	I	O	S	T	R	E	S
9	I	G	I	B	E	R	S	E	T	P		
10	C	A	T	A	R	S	I	A	P	S	E	
11	C	E	D	I	C	I	O	N	S			
12	A	C	R	E	L	L	O	L	I			
13	C	O	S	N	S	O	C	I	O	L	D	A

A causa de la Covid-19, les activitats que s'ofereixen es poden veure alterades o anul·lades. Si això passa, ens posarem en contacte amb els guanyadors per comunicar-ho.

Disculpeu les molèsties.

el9club

Tel. Informació (de 9 a 13h)
93 889 46 59

Participeu de les ofertes entrant a:
9club.el9nou.cat

CINE ALHAMBRA
LA GARRIGA
www.cinealhambra.com

DIVENDRES 17.30 DISSABTE DILLUNS DIMARTS 15.30	DIVENDRES 20.15 DISSABTE DUMENGE 19.30 DILLUNS DIMARTS 18.15	DIVENDRES 18.15 DISSABTE DUMENGE 18.30 DILLUNS DIMARTS 17.15	DIVENDRES 16.15 DISSABTE DUMENGE 17.15	DILLUNS DIMARTS 20.00

Oferta
subscriptors

Participeu en el sorteig d'entrades gratuïtes vàlides de l'11 al 14 de desembre.
Entreu a: www.el9nou.cat Sorteig: 9-12-20

Cinema

CALENDARI TEO

Amb adhesius per marcar les dates més assenyalades!

Amb una manualitat per crear un marc de fotos en forma de caseta!

Gener

Febrer

Març

Abril

Maig

Juny

Juliol

Agost

Setembre

Octubre

Novembre

Desembre

Participeu al sorteig de calendaris Teo 2021

www.estrellapolar.cat

EL 9 NOU

Oferta
subscriptors

Participeu en el sorteig de calendaris gratuïts. Entreu a: www.el9nou.cat. Sorteig: 9-12-20
El llistat dels guanyadors es publicarà al diari del divendres 11 de desembre

Sorteig

Els sortejos sempre es faran a les 10 del matí del dia del sorteig. Les seves dades personals seran tractades per Premsa d'Osona, SA i CATVL 97, SLU (conjuntament i en endavant, EL 9 NOU) amb la finalitat de fer-lo participar en els sorteigs. Les dades personals, així com imatges i veu, poden ser utilitzades mitjançant els canals audiovisuals del Grup (premsa, ràdio, televisió, internet...) utilitzant els formats i mitjans previstos en cada cas amb finalitats periodístiques. Pot consultar informació adicional sobre els seus drets de protecció de dades a www.el9nou.cat.